

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА об'єкта культурної спадщини

Група курганів I

(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

IV — I тис. до н.е., енеоліт — ранній залізний вік.

2. Місцезнаходження об'єкта

Федорівка, с., Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська область, за 1,9-2,5 км на північний схід (азимуту 9-15°) від споруди Федорівської Благовіщенської церкви (1828 р.), за 1,25-1,80 км у тому ж напрямку від північно-східної нагірної правобережної околиці села.

Географічні координати умовних центрів курганів:

№ точки	Градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	E
1	49°24'34.236''	35°06'57.409''
2	49°24'33.386''	35°07'05.318''
3	49°24'38.149''	35°07'05.743''
4	49°24'41.360''	35°07'10.837''
5	49°24'44.806''	35°07'10.978''
6	49°24'45.652''	35°07'11.388''
7	49°24'47.606''	35°07'13.040''

Під'їзд з м. Полтави до м. Карлівки по шосе Р-11 «Полтава — Красноград», асфальтованою дорогою обласного значення О 1707094 «Карлівка — Клімівка» до безпосередньо групи курганів поза межею територій Карлівської міської ради та Федорівської сільської ради.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

На державний облік не взято.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Розорані насипи курганів.	Насипи над похованнями.	Не відомі.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Кургани споруджені вздовж надсхилового гребеню підвищення над невеликим вигином краю плато правого корінного берега р. Орчик (права притока рр. Оріль — Дніпро), висотою понад 142,5 м над рівнем Балтійського моря і близько 57 м над його за-
--------------	---

	плавою. Група видовжена дещо скривленим ланцюжком з північного сходу – півночі на південний захід на 0,7 км вздовж асфальтованої дороги обласного значення О 1707094 «Карлівка – Климівка», причому більшість насипів розташовані ліворуч, на схід (за 50 – 120 м) від шосе, а один (№ 7) — на південний захід, з його правого боку.																																								
Характеристика об'єкта	Складається з 7-ми розораних насипів заввишки 0,5 – 1,2 м і діаметром 18 – 35 м. Відстань між насипами курганів — 20 – 70 м. Основне скупчення курганів групи зі східного боку дороги знаходиться на орендованих орних угіддях, курган № 7 — потрапив під розпаювання і міститься на ділянці-паї за № 257. Обмірні дані окремих насипів наводяться нижче у таблиці. <table><tr><th>№ п/п</th><th>Висота (м)</th><th>Діаметр (м)</th><th>Площа (м²)</th><th>Стан й особливості насипів</th></tr><tr><td>1</td><td>0,7</td><td>25</td><td>490</td><td>Округлої в плані форми розораний курган, розташований за 130 м праворуч від дороги. Абс. висота підвищення 145,7 м.</td></tr><tr><td>2</td><td>1,3</td><td>24 x 27</td><td>500</td><td>Розораний великий курган на пануючій ділянці підвищення. На поверхні знайдені кілька уламків ліпного і гончарного посуду та кістки людини, зокрема, денце горщика катакомбної культури, стінки корчаги початку раннього залізного віку й уламок стінки амфори.</td></tr><tr><td>3</td><td>0,5</td><td>16</td><td>200</td><td>Круглий в плані невеликий розораний курган.</td></tr><tr><td>4</td><td>0,6</td><td>20</td><td>300</td><td>Розораний невеликий насип.</td></tr><tr><td>5</td><td>0,9</td><td>30</td><td>520</td><td>Розораний насип кургану зі знахідками кісток людини і незначних уламків зрубного посуду на поверхні.</td></tr><tr><td>6</td><td>1,0</td><td>28</td><td>500</td><td>Розораний порівняно великий курган на краю підвищення.</td></tr><tr><td>7</td><td>1,1</td><td>30</td><td>500</td><td>Розораний насип помітного кургану за 110 м ліворуч від автодороги.</td></tr></table> Група відома за картографічними матеріалами з сер. XIX ст., де позначена доволі компактно у складі 5-ти насипів по обидва боки дороги від Карлівки. На дрібномасштабній карті випуску 1975 р. позначені лише 2 розорані насипи №№ 2 і 7, з абсолютними висотами 147,2 та 148,3 м, з відносною висотою понад 1 м. Оглядалася Г. О. Сидоренко наприкінці 1970-х рр. у зв'язку із руйнуванням шляховим будівництвом кургану зі скіфським похованням під дерев'яним накатником. Обстежена О. Б. Супруненьком улітку 1986 р. Описана разом із двома сусідніми з південного заходу поодинокими курганами як «група І». Інвентаризаційні обстеження здійснені восени 2014 р. з метою укладання облікової документації. Стан курганів — незадовільний, у зв'язку із пошкодженням оранкою. Розкопки не проводилися. Площа ділянок під насипами курганів складає 0,31 га. Кургани залишаються і досі досить виразним комплексом поховальних об'єктів, елементами історичного ландшафту та однією з більш-менш збережених груп стародавніх поховальних споруд з ґрунту середнього розміру у межах Карлівського району.	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Площа (м²)	Стан й особливості насипів	1	0,7	25	490	Округлої в плані форми розораний курган, розташований за 130 м праворуч від дороги. Абс. висота підвищення 145,7 м.	2	1,3	24 x 27	500	Розораний великий курган на пануючій ділянці підвищення. На поверхні знайдені кілька уламків ліпного і гончарного посуду та кістки людини, зокрема, денце горщика катакомбної культури, стінки корчаги початку раннього залізного віку й уламок стінки амфори.	3	0,5	16	200	Круглий в плані невеликий розораний курган.	4	0,6	20	300	Розораний невеликий насип.	5	0,9	30	520	Розораний насип кургану зі знахідками кісток людини і незначних уламків зрубного посуду на поверхні.	6	1,0	28	500	Розораний порівняно великий курган на краю підвищення.	7	1,1	30	500	Розораний насип помітного кургану за 110 м ліворуч від автодороги.
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Площа (м²)	Стан й особливості насипів																																					
1	0,7	25	490	Округлої в плані форми розораний курган, розташований за 130 м праворуч від дороги. Абс. висота підвищення 145,7 м.																																					
2	1,3	24 x 27	500	Розораний великий курган на пануючій ділянці підвищення. На поверхні знайдені кілька уламків ліпного і гончарного посуду та кістки людини, зокрема, денце горщика катакомбної культури, стінки корчаги початку раннього залізного віку й уламок стінки амфори.																																					
3	0,5	16	200	Круглий в плані невеликий розораний курган.																																					
4	0,6	20	300	Розораний невеликий насип.																																					
5	0,9	30	520	Розораний насип кургану зі знахідками кісток людини і незначних уламків зрубного посуду на поверхні.																																					
6	1,0	28	500	Розораний порівняно великий курган на краю підвищення.																																					
7	1,1	30	500	Розораний насип помітного кургану за 110 м ліворуч від автодороги.																																					
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території комплексу відсутні.																																								

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Курган № 1	Курган № 5
Курган № 2	Курган № 6
Курган № 3	Курган № 7
Курган № 4	

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний,	Стан збереження курганів — незадовільний. Акт обстеження технічного стану — № 65 від 4 грудня 2014 р.
-----------------------------	--

незадовільний, аварійний	
-------------------------------------	--

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Научный отчёт	1986	Супруненко О.Б., Гавриленко И.Н. (Полтавський краєзнавчий музей, Полтав. обл. орг. УТОПК)	Науковий архів Інституту археології НАН України, фонд експ., 1986/84; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 49.
Науковий звіт – матеріали інвентаризації	2014	Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Інституту археології НАН України, фонд експ., 2014/1; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 746.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Виявлені у ході обстежень групи археологічні матеріали до музейних збірок не взяті.
Картографічні матеріали	Карта: Ряд XXIV. — Военно-топограф. карта Полтавской губернии. — Масштаб 3 вер. в дюйме. Губ. Полтавской. Исправл. по рекогносц. 1869 г. // Воен.-топограф. карта Полтавской губ. Масштаб 3 вер. в дюйме: [Карты]. — СПб. : Воен.-топограф. Депо, 1863-1878. — 1 атл. ([24] разв. л., [1] сб. л.). — Л. XXIV-13. Карта: X-40-66-A-a-2. — М 1: 10 000 см. — М.: ГУГК, 1975. Карта: М-36-95. — Красноград. — М 1: 100 000 см. — Генеральный штаб. — М.: ГУГК, 1991.
Архівні матеріали	<i>Супруненко А.Б., Гавриленко И.Н.</i> Отчёт о разведках в Нижнем Поворсклье и Поорелье в 1986 г. // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 1986/84; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 49-50. — Арк. 54. — Рис. 97. <i>Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.</i> Звіт про розвідки на території Федорівської сільської ради Карлівського району Полтавської області восени 2014 р. // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 2014/1; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 746. — Арк. 6–7. — Рис. 4; 5–10.
Бібліографічні матеріали	<i>Сидоренко Г.О.</i> Довідник з археології України. Полтавська область / Г.О. Сидоренко, Є. В. Махно, Д. Я. Телегін. — К.: Наук. думка, 1982. — С. 51. <i>Супруненко А.Б.</i> Археологические памятники Карловского района Полтавской области: Каталог / А. Б. Супруненко. — Полтава: изд. Полтав. краевед. музея, 1990. — С. 13–14, 57. — Рис. 15.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Місце розташування на карті області.	1	2015	Коверко А.В.

2. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Карта місцезнаходження. (основа: М-36-95. — Красноград. — М 1: 100 000 см. — Ген. штаб. — М.: ГУГК, 1991).	1	2015	Коверко А.В.
3. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Генеральний план з позначенням розроблюваних охоронних зон та сусідніх об'єктів (основа: Х-40-66-А-а-2. — М 1: 10 000. — М., 1975).	1	2015	Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.
<i>Фотофіксація</i>			
4. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Група курганів та сусідні насипи на космічному фотознімку. За прогн. «Google Earth».	1	2015	Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.
5-9. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Вигляд насипів окремих курганів.	6	2014, 2015	Супруненко О.Б., Коваленко М.Г.

Облікову картку склали:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації, заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		22.02.2015
Завідуючий відділом Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації	магістр	В.В. Шерстюк		22.02.2015

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

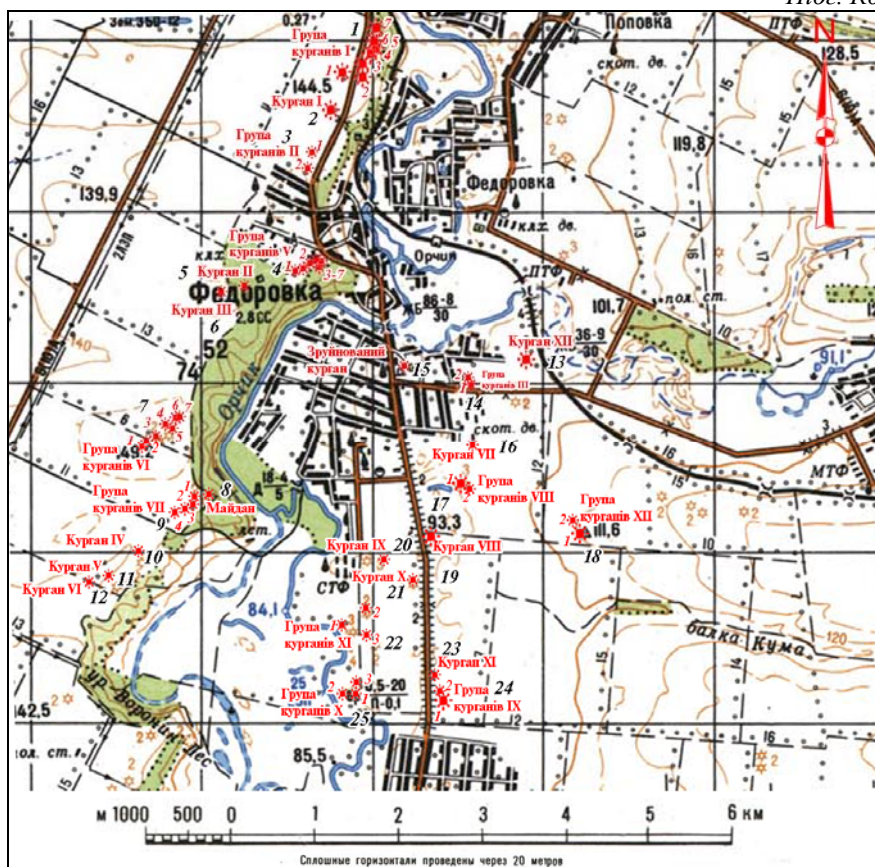
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

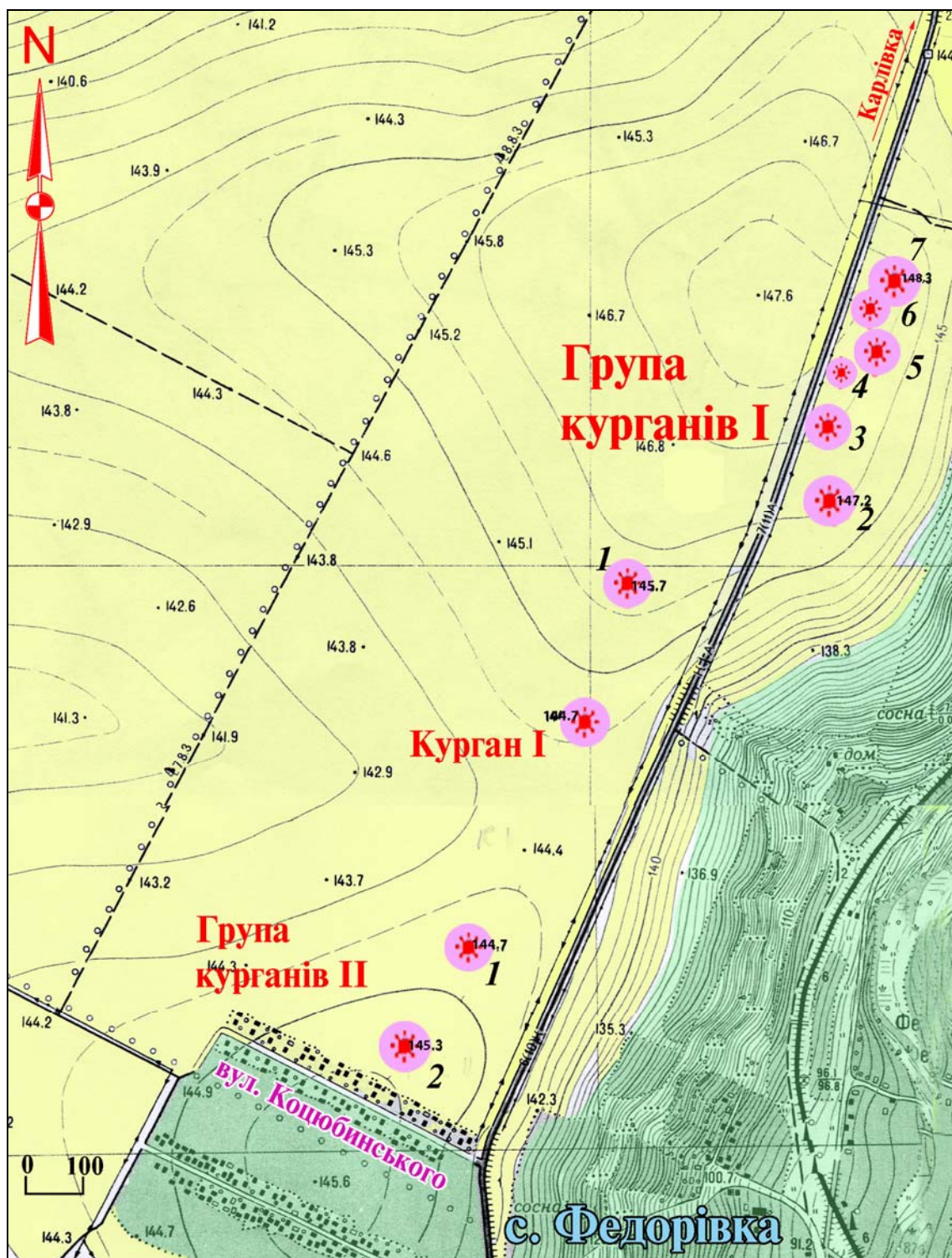
1. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Місце розташування на карті області.

Підг. Коверко А.В., 2015.

2. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Група насипів (I) на картосхемі розташування археологічних об'єктів території Федорівської сільської ради (основа: М-36-95. — Красноград. — М 1: 100 000 см. — Ген. штаб. — М.: ГУГК, 1991).

Підг. Коверко А.В., 2015.

3. Група курганів I. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Генеральний план, з позначенням розроблюваних охоронних зон та сусідніх об'єктів (основа: X-40-66-A-a-2. — М 1: 10 000 см. — М., 1975).

Підг. Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В., 2015.

4. Група курганів I Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Група курганів та сусідні насипи на космічному фотознімку.

За прогр. «Google Earth».

Підг. Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В., 2015.

5. Група курганів I. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насип № 1. Зі сходу.

Фото Супруненка О.Б., 2014.

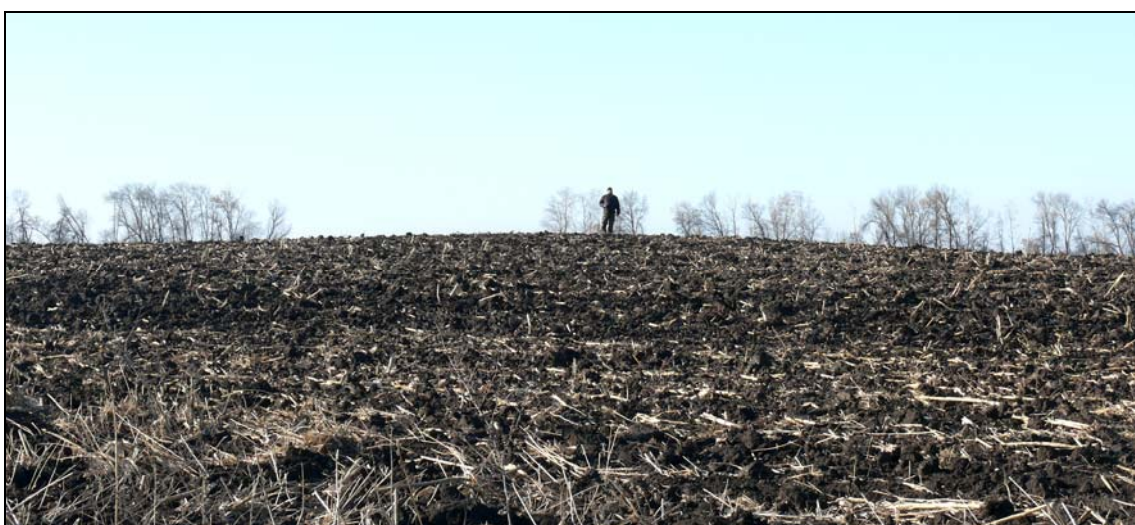
6. Група курганів I. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насип № 2. З північного заходу.

Фото Супруненка О.Б., 2014.

7. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насип № 5. *Із заходу.*

Фото Супруненко О.Б., 2014.

8. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насип № 7. *Із заходу.*

Фото Супруненко О.Б., 2014.

9. Група курганів І. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Кургани №№ 5 і 7. *З південного заходу*

Фото Коваленко М.Г., 2015.